

63. møde.

Tirsdag den 24. februar kl. 14.15.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om avancestop og prisdæmpende aftaler.

(Lovforslag nr. 164. Fremsat 27/1 76. Første behandling 3/2 76. Betænkning 21/2 76).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Sammen med denne sag foretages de tre følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v.

(Lovforslag nr. 165. Fremsat 21/1 76. Første behandling 3/2 76. Betænkning 21/2 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.

(Lovforslag nr. 166. Fremsat 27/1 76. Første behandling 3/2 76. Betænkning 21/2 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om pengeinstitutters rentemarginal [af Glistrup m. fl.].

(Lovforslag nr. 148. Fremsat 16/1 76. Første behandling 3/2 76. Betænkning 21/2 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, henholdsvis tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Glensgård (FP):

Formanden for erhvervsudvalget plejer jo at have fru Inge Fischer Møller til ligesom at give ham en opmuntring for hans arbejde i erhvervsudvalget, og jeg skal gerne sige, at det arbejde, vi havde i erhvervsudvalget lørdag, gerne må gentage sig; jeg tænker på den måde, arbejdet foregik på.

Vi har lovet her ved anden behandling at give udtryk for vores stilling til ændringsforslagene og samtidig til lovforslagene som helhed.

Vi ønsker ikke som kommunisterne at fratage disse mennesker muligheden for at indregne stigningerne i transportomkostninger, husleje osv. Dem ønsker kommunisterne at fjerne, og det ønsker vi selvfølgelig ikke. Vi ønsker at følge det konservative forslag om en total ophævelse af denne lovgivning, hvorfor vi stemmer imod det af hr. Kaj Hansen stillede ændringsforslag.

Ministeren har stillet et ændringsforslag gående ud på, at lovforslaget stadfæstes straks efter vedtagelsen. Det er i sig selv en lidt mærkværdig ting, at man med så kort varsel vil gå ud til de enkelte arbejdsgivere og sige: nu skal I indregne det og det i jeres avancer, I skal indregne det og det i jeres udsalgspriser. Vi ser for så vidt ingen grund til at hjælpe ministeren hermed, og vi agter derfor at stemme imod det af ministeren stillede ændringsforslag.

Ved lovforslagenes tredje behandling vil vi, da vi ikke ønsker at fortsætte disse ting, stemme imod og vil kun støtte det af os selv fremsatte lovforslag om ophævelse af rentemarginalordningen.

Poul Dam (SF):

Ved første behandling af disse lovforslag udtrykte jeg en vis skepsis, og det kan derfor være rimeligt, at jeg kommenterer betænkningen med et par ord.

Vi er stadig væk meget lidt begejstrede for de såkaldte lempelser, der er indført i loven om avancestop. På den anden side er det vigtigt, at denne lovgivning fortsætter, og det er vigtigt, at man også tager hensyn til de særlige vilkår, som den prisdæmpende

[Foul Dam.]

ydelse medfører. Vi har derfor ment, at det var rigtigt at tilslutte os lovforslaget som helhed.

Der er fra kommunistisk side stillet et ændringsforslag om at fjerne punkt 1 i § 1, og vi har for så vidt en vis sympati for dette, fordi det bl. a. drejer sig om virksomhedernes adgang til at overvælte huslejestigningen på kunderne. Vi har i udvalget ved at stille nogle spørgsmål fået klargjort — det er optaget som bilag til betænkningen — at denne huslejestigning ikke omfatter en beregnet huslejestigning for lokaler, som virksomhedsindehaveren selv ejer, og det er jo meget vigtigt. Desuden er det blevet fastslået, at stigningen i ejendomsskatter heller ikke kan overvælttes, og det er for så vidt godt. Tilbage er der vel først og fremmest en gruppe af mindre erhvervsdrivende, som ikke har det alt for let, og vi mener nok, at de i mange tilfælde, ikke mindst i de områder, hvor nærbutikkerne har svært ved at klare sig, har behov for en sådan lempelse.

Vi er forholdsvis usikre over for virkningerne af dette her, og i konsekvens af det vil vi undlade at stemme til det kommunistiske ændringsforslag, men som sagt i øvrigt stemme i overensstemmelse med betænkningen, altså stemme for de 3 regeringsforslag og stemme imod det af hr. Glistrup m. fl. fremsatte lovforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Vi skal på ingen måde overdimensionere betydningen af de lovforslag, som vi her behandler, men skulle der være tale om en forlængelse, havde vi foretrukket, at det var blevet en forlængelse uden de ændringer, som nu er foreslået. Jeg vil gerne sige, at vi selvfølgelig vil stemme imod det af fremskridtspartiet fremsatte lovforslag om ophævelse af rentemarginalloven.

Vi har imidlertid stillet et ændringsforslag til forslaget til lov om ændring af lov om avancestop og prisdæmpende aftaler, og det går ud på, at nr. 1 under § 1 udgår. Dette stykke drejer sig i alt væsentligt om, hvorvidt stigninger i lejen for virksomhedernes lokaler kan indregnes i priserne. I virkeligheden ligger der et meget dybere spørgsmål begravet her, idet det hænger sammen med, at ved boligforligslovenes vedtagelse blev erhvervslejemål givet fri, og dette har rundt

omkring medført megen pression på forretningsdrivende og i særdeleshed pression over for mindre erhvervsdrivende for at drive denne erhvervsmæssige leje i vejret. Jeg skal udtale her, at vi vil gerne være med til at løse problemet på en anden måde. Handelsministeren kunne måske få løst det ved henvendelse til boligministeren, så vi fik bremset lejestigningerne inden for erhvervslejemål, i hvert fald fik lagt et loft over dem, så man ikke kunne fortsætte med disse lejestigninger. Det ville efter vor mening være den rigtige måde at løse det spørgsmål på i stedet for at tage det med her i en ændring af loven om avancestop og prisdæmpende aftaler.

Derfor må jeg meget anbefale, at man stemmer for det af kommunisterne her stillede ændringsforslag, og at man så tager spørgsmålet om erhvervslejemål op på en anden basis i boligudvalget og gerne ved et forslag fra boligministeren, for vi finder, at der her finder en udvikling sted, som snarest muligt må bremses. Vi er overtydet om, at der er meget, meget store kredse inden for forretningsverdenen, der vil være enige i, at med den udvikling, der har været, var det en fejl, at man frigav lejen på dette område, og derfor må der snarest sættes en bremse i.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det ændringsforslag, vi har stillet.

Kurt Hansen (VS):

Nu er VS ikke betænkningberettiget i erhvervsudvalget, så jeg skal meget kort komme med et par enkelte kommentarer til disse forslag.

Ved første behandling udtrykte jeg en vis skepsis i forbindelse med, hvordan forslagene kom til at virke i det hele taget, og jeg henviste til de bemærkninger, vores daværende ordfører, hr. Sigsgaard, kom med, dengang vi behandlede forslagene første gang i forbindelse med overenskomstindgrebet.

Det har jo også vist sig, at de ting, som hr. Sigsgaard fremførte i forbindelse med overenskomstindgrebet, helt klart har holdt stik. De 3 love, som vi har til behandling her, var jo netop, som vi påpegede dengang, og som vi påpegede ved førstebehandlingen sidste gang, en slikkepind, det var gulero-den, der skulle få overenskomstindgrebet til at virke socialt retfærdigt.

[Kurt Hansen.]

Vi har set det i forbindelse med pengeinstitutternes rentemarginal, den er klart overskredet, og nu oplever vi altså, at virksomhederne skal have mulighed for at indregne de forskellige stigninger, man har været udsat for i det forløbne år. Ja men så må man spørge sig selv: hvad er det, der er sket inden for det overenskomstmæssige område, f. eks. inden for minimallønsumrådet, hvor man har en overenskomstmæssig ret til at forhandle sin løn i overenskomstperioden? Er denne overenskomstmæssige ret ikke klart blevet saboteret af Arbejdsgiverforeningen, af fagbureaukatiets top? Ikke nok med, at man ophøjede overenskomsterne til lov, man saboterer også en overenskomstmæssig ret, og så kommer man her med et forslag, der skal ses i sammenhæng med det, man ophøjede til lov, og som betyder, at virksomhedsejerne nu yderligere skal favoriseres. Det vil VS naturligvis ikke være med til. De her love er hullede som en si, men vi vil stemme for DKPs ændringsforslag, selv om det i sig selv ikke ændrer ret meget ved problemerne.

I forbindelse med det af ministeren stillede ændringsforslag vil jeg blot sige, at for vores skyld kan de forskellige partier, der er indblandet i det her forlig, selv ligge og slås om, hvornår forslagene skal vedtages, og hvornår de skal gælde fra. Det skal VS undlade at blande sig i.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal her ved anden behandling takke for den meget brede tilslutning til disse lovforslag. Jeg tager den som udtryk for, at der er en meget vidtgående forståelse for den sammenhæng, disse 3 love har med den overenskomstlov, der i forvejen havde en 2-årig periode.

Jeg skal understrege, at jeg må afvise hr. Glensgårds og andres forslag om ophævelse af rentemarginalloven, og at jeg må afvise hr. Kaj Hansens og Danmarks kommunistiske partis ændringsforslag om, at lejestigninger ikke kan indregnes.

Jeg skal bekræfte over for hr. Poul Dam, at leje ikke er beregnet leje af egne lokaler. Jeg skal bekræfte, at begrebet offentlige takster ikke er skatter og derfor heller ikke ejendomsskatter, og jeg skal til hr. Kurt Hansen sige, at når han taler om de forskel-

lige stigninger generelt, sådan at man får indtryk af, at alle stigninger pludselig indregnes, så ved han selv, at dette er forkert. Det er et meget begrænset antal stigninger, der er medtaget. Der er altså tale om en fastholdelse af disse 3 loves indhold med en meget begrænset ajourføring accepteret af størstedelen af dette ting.

Så skal jeg sige til hr. Glensgård, at det er naturligvis kedeligt, at han og hans parti ikke har lyst til at hjælpe mig med at skabe tidsmæssig sammenhæng mellem den prisdæmpende ydelses udbetaling og retten til fra samfundet at kræve disse udbetalinger fradraget. Jeg er glad for, at andre partier ikke deler hr. Glensgårds mening.

Jeg kan ganske kort sige tak for en positiv stillingtagen til dette lovkompleks og en understregning af forståelsen af, at disse love har hørt sammen og fortsat hører sammen deres resterende periode ud.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om avancestop og prisdæmpende aftaler.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 103 stemmer mod 9; 7 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§§ 1 og 2 og ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v.

Lovforslagets §§ 1-2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ophævelse af lov om pengeinstitutters rentemarginal [af Glistrup m. fl.].

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse.
(Lovforslag nr. 168. Fremsat 28/1 76).

Lovforslaget sattes til behandling.

Poul Mortensen (S):

Når bistandsloven den 1. april 1976 træder i kraft, vil driften af en række institutioner overgå til kommunal eller amtskommunal drift. Disse kan efter loven oprettes og drives af kommunerne eller som selvejende

institutioner, med hvilke kommunerne eller amtskommunerne indgår overenskomst.

Med hensyn til løn- og ansættelsesforhold på kommunalt og amtskommunalt ejede institutioner har kommunerne gennem deres forskellige organisationer nedsat et lønningssnævn, der på kommunernes vegne hidtil har forhandlet løn- og ansættelsesforhold. Lovforslaget her tager sigte på at udvide denne kompetence til også at omfatte løn- og ansættelsesforhold for personale på de selvejende institutioner, og denne forenkling kan vi fra socialdemokratiet give vores fulde tilslutning til. Jeg kan også love at efterkomme ministerens ønske om en hurtig udvalgsbehandling.

Anna Dorith Skriver (V):

Venstre kan tilslutte sig indenrigsministerens forslag om, at kommunernes lønningssnævn efter 1. april 1976 skal godkende løn- og ansættelsesforhold for personalet i de selvejende institutioner, som ved bistandslovens ikrafttræden kommer under kommunernes ansvarsområde.

Vi håber på en meget hurtig udvalgsbehandling, så vi kan få også denne lovændrings bestemmelser frem til kommunerne inden 1. april.

Jytte Røge (FP):

Ved første øjekast ser denne tilføjelse til lovens § 67 meget rimelig ud, når man betragter den ud fra synspunktet lige løn for lige arbejde, men som hovedregel er det fremskridtspartiets politik at fremme det private initiativ. Når disse institutioner hidtil har kørt godt uden offentlig indblanding, ser fremskridtspartiet ingen særlig grund til at ændre på disse forhold.

Det, jeg især vil hæfte mig ved, er personalets ansættelsesvilkår. Mange af de institutioner, der her er tale om, har sikkert været helt private, før de er overgået til at blive selvejende. Det vil altså sige, at mange af disse selvejende institutioner — her tænker jeg på syge- og plejehjem — har personale, der hverken er uddannet som sygehjælpere eller omsorgsassister, men er oplært af den pågældende institution. Dette personale har gennem årene været institutionens stampersonale og har derfor fået et indgående kendskab til patienterne.